

Utenlandske selskaper lønner norske sjefer best

- Grunn til å rope varsko, sier forbundsleder Audun Ingvarsten i Lederne. Han frykter at utenlandske selskaper kan støvsuge markedet for de beste lederne ved å lokke med høyere lønn.

ARBEIDSLIV

Line Kaspersen
Oslo

Bedrifter med utenlandske eiere lønner lederne sine 17 prosent bedre enn norske virksomheter.

Det kommer frem i Norsk Ledelsesbarometer 2018, en rapport som er gjennomført av Arbeidsforskningsinstituttet på vegne av den partipolitisk uavhengige organisasjonen Lederne.

Cirka 3000 norske ledere deltok i undersøkelsen.

En ledergruppe tjener enda mer enn de som jobber hos utenlandske foretak. Ledere i statskjeselskaper har en gjennomsnittlig bruttoårslønn på godt over én million kroner. Disse utgjør imidlertid bare drøyt tre prosent av respondentgrunnlaget i undersøkelsen.

Tjener 115.900 kroner mer
Dersom utenlandske aktører i Norge vinner kampen om de dyktigste lederne fordi de tilbyr høyere lønn, kan dette ramme konkurransekraften til den norske delen av næringslivet, frykter forbundsleder Audun Ingvarsten i Lederne.

- Dette gir grunn til å rope

Dette tjener norske ledere

- 1.042.800 kroner - statskjeselskap
- 809.500 kroner - selskaper med utenlandsk hovedeier
- 693.600 kroner - norskeid næringsliv
- 663.500 kroner - statlig/offentlig virksomhet
- 648.700 kroner - fylkeskommune/kommune
- 738.600 kroner - snitt for alle Lederne medlemmer (Bruttoårslønn for Lederne medlemmer i 2017. Kilde: Norsk Ledelsesbarometer 2018)

varsko, sier han.

Bruttoårslønnen til ledere som jobber i utenlandske foretak ligger i snitt 115.900 kroner høyere enn årslønnen til ledere i norske bedrifter.

- Hva er grunnen til dette lønnsgapet?

- Det kan være flere grunner. I mange bransjer ser vi en brytningstid, med stadig sterkere konkurranse fra både etablerte og nye aktører. Å ha oppdaterte, omstillingsdyktige ledere og mellomledere kan være forskjellen mellom vekst og konkurs. Disse er imidlertid en attraktiv vare, og det virker som

utenlandske arbeidsgivere jevnt over ser verdien i å tilby de beste betingelsene, sier Ingvarsten.

En annen årsak kan være at utenlandske selskaper har en høyere turnover, og av den grunn må betale lederne sine bedre for å i det hele tatt få kvalifiserte ledere, tror han.

I fjor tjente ledere i utenlandske bedrifter i Norge i snitt 809.500 kroner før skatt, mens ledere i norskeid virksomheter tjente 693.600 kroner.

Også på bonussiden er utenlandske arbeidsgivere mer sjenerøse enn de norske. 36 prosent av ledere i bedrifter med utenlandsk hovedeier mottok bonus i 2017, mot 24 prosent av lederne i bedriftene med norsk eier.

«Sammenpresset lønnsmasse»

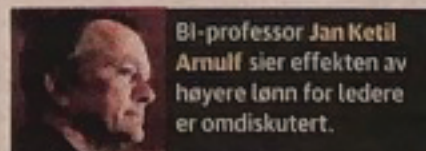
Forskerne Eivind Falkum og Bitten Nordrik ved Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) utarbeider den årlige publikasjonen Norsk Ledelsesbarometer på oppdrag for Lederne.

De forklarer at norsk arbeidsliv har en lønnsdannelse innrettet på små forskjeller mellom høyeste og laveste lønn, noe som både har positive og negative sider.

- Norske ledere har reelt sett lavere lønn enn ledere i andre land. I Norge har vi en sammenpresset lønnsmasse, der det fra

arbeidsgivers ståsted er billig med høykompetente arbeidstakere. Samtidig er ufaglært arbeidskraft dyrere her enn i andre land, sier Falkum.

Derfor flyttes enkel produksjon

BI-professor Jan Ketil Arnulf sier effekten av høyere lønn for ledere er omdiskutert.

sjon ut av Norge, mens det er mer attraktivt å etablere avansert produksjon her til lands, legger han til.

Ser man på bransjer, er det ledere i olje- og gasssektoren som har den høyeste årslønnen, med et snitt på nesten én million kroner. Handels- og industriledere tjener i underkant av 700.000 kroner, mens ledere i attføringsbedrifter har den laveste årslønnen i målingen med 550.000 kroner før skatt.

Kvinner (litt) på vei opp

Kvinnelige ledere tjener 81 prosent av hva mannlige ledere gjør, en liten bedring fra 2016.

- Vi ser fortsatt store lønnsfor-

skjeller mellom kvinnelige og mannlige ledere, men det går rette veien. Bedriften vitner om at en del virksomheter lønner lederne sine utelukkende etter kvalifikasjoner og ikke ut fra hvilket kjønn de har, men det er fortsatt litt å strekke seg etter. Lønnsgapet er fortsatt for stort, sier Audun Ingvarsten.

På fylkesnivå ligger ledere i Rogaland på lønnstoppen, med en gjennomsnittlig bruttoårslønn på rundt 830.000 kroner. Deretter følger ledere i Hordaland og Oslo, der snittlønnen

” Vi ser fortsatt store lønnsforskjeller mellom kvinnelige og mannlige ledere

Audun Ingvarsten, leder av Lederne

ligger på henholdsvis 756.000 og 741.000 kroner. Målingens laveste lederlønn er i Oppland. Her er snittlønnen 579.000 kroner.

«Kan gjøre ledere hensynsløse»

Jan Ketil Arnulf, professor og ledelsesforsker ved BI, tror én av grunnene til at bedrifter med utenlandske eiere lønner lederne sine bedre, er at de er redde for å miste lojalitet fordi de kommer utenfra. Han tror også at utenlandske eiere er mer vant til en tankegang om at

avlønning blir sett på som en suksessfaktor.

- I mange land er det slik at ledelsen tjener mye mer enn de øvrige ansatte på arbeidsplassen. Eieren tror nok derfor at bedriften vil få bedre ledere hvis de tilbyr høyere lønn, men dette er et omdiskutert spørsmål, sier Arnulf.

Tvert imot kan det ende opp med at man «betaler i stykker den sosiale kontrakten», påpeker han.

- I Norge har vi normalt en veldig flat struktur på arbeids-

plassen, og ledere deler ofte på oppgaver. Ved å gire opp betalingen, kan man gjøre lederne hensynsløse. Da risikerer man å miste øvrige ansatte, blant annet viktig nøkkelkompetanse, forsvinner. Man kan ikke bare ha en god sjef, man må også ha en dyktig stab, sier BI-professorer.

Norsk Ledelsesbarometer er år gjennomført for tiende år på rad og har til hensikt å kartlegge arbeidsforholdene til norske mellomledere.

line.kaspersen@dn.no

Forbundsleder Audun Ingvarsten i Lederne synes det er grunn til å være bekymret når han ser hvilke ledere som tjener mest.
Foto: Didrik Linnerud Arnesen

